

Zeskanuj kod QR i przeczytaj przegląd prasy w Serwisie Biura Prasowego

PRZEGLĄD PRASY

21 października 2013 roku

Urząd Marszałkowski
Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach
Biuro Prasowe
tel. (41) 342-13-45; fax. (41) 344-60-46
rzecznik prasowy tel. (41) 342-17-54

Piszą o nas

SERWIS INTERNETOWY RADIA „KIELCE” *Otwarcie SOR w Kielcach*

Przy Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach otwarty zostanie dziś nowy Szpitalny Oddział Ratunkowy. Mieści się w jednopiętrowym budynku, o łącznej powierzchni 2,5 tysiąca metrów kwadratowych. Z głównym budynkiem lecznicy połączony został łącznikiem, informuje dyrektor szpitala Jan Gierada. W nowym SORz-e są dwie sale operacyjne oraz oddział chirurgii szczękowej. Ponadto wydzielone zostało miejsce dla osób przywożonych do szpitala, znajdujących się pod wpływem alkoholu. Budowa Szpitalnego Oddziału Ratunkowego przy Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach rozpoczęła się w listopadzie ubiegłego roku i kosztowała 16 mln 200 tysięcy złotych.

Piszą o nas

Tak wydajemy pieniądze

W Kielcach podsumowano wsparcie unijne dla naszego regionu w ostatnich latach. Uroczystą galę poprowadziła znana aktorka Anna Dereszowska

85 procent z puli blisko 3,3 miliardów złotych przeznaczono dotychczas na dofinansowanie inwestycji w regionie. Dzięki tym funduszom powstały nowe drogi, nastąpiła poprawa warunków leczenia medycznego, wzrósł poziom kształcenia, a tysiące osób znalazły pracę.

W czwartek w Filharmonii Świętokrzyskiej w Kielcach odbyła się konferencja podsumowująca realizację Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013. To dokument, który określił wielkość puli funduszy unijnych dla regionu oraz sposób ich wydatkowania. W tej perspektywie do dyspozycji województwa były 3 miliardy 283 miliony złotych. Jak dotychczas przedsiębiorcom, samorządom, uczelniom czy organizacjom pozarządowym udzielono wsparcia w łącznej kwocie 2 miliardy 767 milionów złotych, co stanowi 85 procent całej puli.

- Unia Europejska zawiązała do każdej gminy. Pozy-

skańskane przez samorządy dotacje są przykładem zaradności - powiedział marszałek województwa Adam Jarubas.

Lista inwestycji zrealizowanych przy wsparciu funduszy unijnych liczy aktualnie 1182 projekty. Wśród nich są na przykład te dotyczące systemu ochrony zdrowia.

- Przeznaczaliśmy ponad 200 milionów złotych na poprawę warunków leczenia we wszystkich dziedzinach medycyny. Dzięki tym placówkom, w które zainwestowaliśmy, wykonano ponad 800 tysięcy badań klinicznych w regionie, ponad 30 tysięcy ludzi skorzystało z badań - wyliczał wicemarszałek Grzegorz Świercz.

Członek Zarządu Województwa Piotr Żołądek mówił o działaniach w zakresie ochrony środowiska. - Wartość zakontraktowanych umów na inwestycje adresowane dla gospodarki wodno-ściekowej czy odpadami wynosi 730 milionów złotych. Województwo jest obecnie zwodociagowane w ponad 92 procentach - powiedział Żołądek.

SPRAWDZILIŚMY

Na co wydaliśmy fundusze?

Fundusze unijne w ramach Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013 były wydatkowane na zadania z sześciu osi priorytetowych, to jest na rozwój przedsiębiorczości, wsparcie innowacyjności, podniesienie jakości systemu komunikacyjnego, ochronę środowiska i rozwój infrastruktury energetycznej, kulturę, turystykę i sport oraz wzmocnienie ośrodków miejskich i rewitalizację małych miast.

Dzięki temu wybudowano 69 kilometrów dróg gminnych, 502 kilometry sieci kanalizacji sanitarnej, ponad 487 kilometrów sieci wodociągowej, 500 kilometrów szlaków turystycznych i 9 oczyszczalni ścieków. Inwestowano w ochronę zdrowia, naukę i dziedzictwo kulturowe. Przy pomocy funduszy uczelnie wyższe w regionie wybudowały 32 budynki, a 18 szpitali i ośrodków zdrowia zostało wyposażonych w niezbędny sprzęt i aparaturę naukowo-badawczą.

TEMAT DNIA

Zapytaliśmy Czytelników, czy dobrze w naszym województwie wydawane są unijne dotacje.

Agnieszka Piechota: - Szczerze mówiąc to nie mam pojęcia. Nie interesuję się tym, choć na pewno widać, że dzięki unijnym dotacjom wiele naszych dróg zostało wyremontowanych, wiele także wybudowano od podstaw.

Jakub Biskup: - Uważam, że pieniądze są dobrze pożytkowane. Wiele unijnych dotacji przeznaczonych jest na oświatę i kulturę. Chodzę do technikum i wiem, że moja szkoła wiele zyskała dzięki pieniądзом unijnym.

Aleksandra Włodarczyk: - Widać, że nasze miasto zmienia się dzięki unijnym pieniądzą. Cieszę się, że wiele z nich przekazywane jest na szkolnictwo. Dzięki temu mnóstwo osób z mojej szkoły mogło wyjechać na zagraniczne wymiany uczniów.

Kinga Mendrala: - Widać inwestycje. Wiele dróg w Kielcach zostało przebudowanych, ale duże środki dostają także młodzi przedsiębiorcy. Myślę, że pieniądze przekazywane między innymi na unijne projekty pomocy bezrobotnym, czy dofinansowania inwestycji na pewno nie są wyrzucane w błoto. /PB/

Jan Maćkowiak, członek Zarządu Województwa, zwrócił z kolei uwagę na skalę realizowanych przedsięwzięć na drogach wojewódzkich. Dodał, że dzięki dotacjom unijnym udało się również przeprowadzić wiele inwestycji na trasach powiatowych i gminnych. Mówił też o zmianach w kolejowym przewozie osobowym.

- Pasażerowie jeżdżą spełniającymi europejskie standardy składami. Przygotowujemy kolejne zakupy pojazdów szynowych - powiedział.

Kazimierz Kotowski, członek Zarządu Województwa odpowiedzialny za fundusze unijne, podziękował radnym sejmiku za współpracę. - Nie jest naszym zamiarem chwalić się. Chcemy przekazać informację, jak zrealizowaliśmy po-

stawione przed nami zadanie. Ten okres to baza wypracowana na lata 2014-2020 - podkreślił.

Podczas konferencji poruszono kwestię kształtu Regionalnego Programu Operacyjnego w przyszłej perspektywie. Przypomnijmy. Pula przyznana dla regionu wynosi miliard 223 miliony euro, czyli ponad pięć miliardów złotych.

- Przed nami wiele do zrobienia. Jest duże oczekiwanie ze strony mieszkańców regionu na kolejne inwestycje. To szansa dla regionu na dynamiczny rozwój. Tylko przez działanie dla wspólnego dobra województwo może się rozwijać - zaznaczył Adam Jarubas.

Galę poprowadziła znana aktorka Anna Dereszowska.

Paweł WIĘCEK
wiecek@echodnia.eu

Z tych uczniów będą kiedyś przedsiębiorcy

Ogrody na balkonach czy prywatny zakład karny. Świętokrzyscy uczniowie zgłosili wiele ciekawych biznesowych pomysłów

Projektowanie ogrodów na balkonach, pralnia dla młodych, a nawet prywatny zakład karny. To pomysły na biznes zgłoszone przez świętokrzyską młodzież w konkursie świętokrzyskiego Urzędu Marszałkowskiego.

Wzięli w nim udział uczniowie gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Wpłynęło 90 prac, w których uczniowie prezentowali swoje pomysły na założenie własnej firmy, opisywali zasady jej funkcjonowania a także źródło pozyskania pieniędzy i bilans finansowy.

PRYWATNE WIEZIENIE

Nie zabrakło oryginalnych pomysłów. Jeden z nich zakładał założenie prywatnego zakładu karnego, który mógłby przynosić finansowe zyski. Nie

zyskał on jednak uznania jury złożonego z przedstawicieli Świętokrzyskiego Funduszu Poręczeniowego, Funduszu Pożyczkowego Województwa Świętokrzyskiego, Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

KWIATY EMILII

Wśród nagrodzonych pomysłów jest między innymi projekt Emilii Słabiak z kieleckiego Prywatnego Technikum Awans. Zajął on pierwsze miejsce w kategorii szkół ponadgimnazjalnych. Emilia uczy się w klasie o profilu architektura krajobrazu. Wraz z nauczycielką, Emilią Zgorzelską opracowała plan biznesowy firmy Art Garden, zajmującej się wystrójem balkonów. – Babcia przekazała mi miłość do kwiatów. Uwielbiam tworzyć z nich kompozycje i żywe obrazy.

Chciałabym ożywić smutne balkony na naszych blokowiskach, a ludziom dać radość przebywania w pięknym otoczeniu – mówi Emilia Słabiak. Ma pomysł na trejaże kwiatowe i zielone na balkonach i tarasach, a także żywe obrazy z sukulentów, czyli roślin rosnących w trudnych warunkach, głównie kaktusów. – Tworzę już takie kompozycje, ale przede wszystkim podglądam. Chciałabym jechać do ogrodów wiedeńskich. A po skończeniu nauki założyć własną firmę. Myślę, że w Kielcach byłby popyt na takie usługi – mówi Emilia Słabiak.

PRALNIA I BRYKIET

Drugie miejsce w tej kategorii zdobyła grupa uczniów VI Liceum Ogólnokształcącego imienia Juliusza Słowackiego w Kielcach. Założyli oni Przedsiębiorstwo Usługowe Pralnia Cafe, którego oferta skierowana

jest głównie do zapracowanych, młodych osób pochłoniętych nauką. Wśród gimnazjalistów największym uznaniem jury cieszył się pomysł uczniów Gimnazjum numer 10 imienia I Dywizji Pancernej w Kielcach, Michała Pietralika i Jakuba Sołowieja. Założyli oni spółkę EkoSłom produkującą ekologiczny brykiety ze słomy. Drugie miejsce w tej kategorii zdobyli Natalia Lipińska i Jakub Erbel z Gimnazjum numer 1 imienia Generała Antoniego Hedy „Szarego” w Starachowicach. Starachowiccy gimnazjaliści mają pomysł firmy Pogotowie Domowe, świadczącej usługi między innymi w pomocy nad dzieckiem, robieniu zakupów, czy opieką nad starszymi.

W konkursie przyznano też kilka wyróżnień.

Piotr BURDA
burda@echodnia.eu

Fot. Aleksander Plekarski

Emilia Słabiak z Prywatnego Technikum Awans w Kielcach odbiera nagrodę z rąk Adama Jarubasa, marszałka województwa.

Michał Pietralik (na pierwszym planie) i Jakub Sołowiej z Gimnazjum numer 10 imienia I Dywizji Pancernej w Kielcach zdobywcy pierwszej nagrody w kategorii gimnazjów.

Piszą o nas

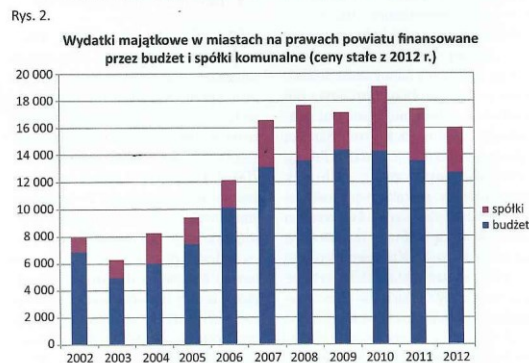
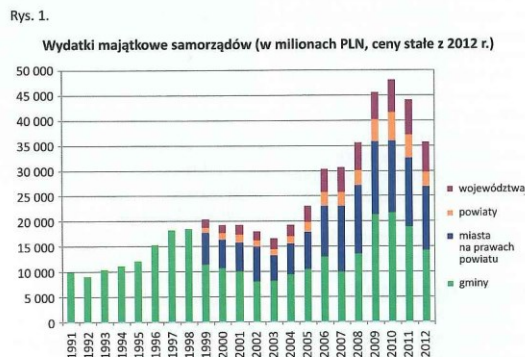
MISTRZOWIE INWESTYCJI

Wśród województw zwycięża zachodniopomorskie, które rok temu było trzecie. Najlepszym powiatem jest lubelski, który dopiero drugi raz znalazł się w pierwszej dziesiątce. Wśród miast wojewódzkich po raz trzeci z rzędu wygrywa Gdańsk. Ale największą niespodzianką jest wygrana w kategorii miast na prawach powiatu: po raz pierwszy w historii zwycięzcą został Przemyśl, który jeszcze dwa lata temu zajmował odległe lokaty. Prezentujemy wyniki corocznego prestiżowego rankingu samorządowych inwestycji w infrastrukturę techniczną.

Dane za 2012 rok potwierdzają, że wcześniejszy spadek inwestycji nie miał charakteru jednorazowego. Mamy do czynienia z kilkuletnim spowolnieniem. Spowodowanym w większym stopniu pogarszaniem się sytuacji finansowej samorządów (o czym piszemy przy okazji innych rankingów), niż cyklem związanym z realizacją projektów wspieranych ze środków Unii Europejskiej.

Spadek w tym roku jest nawet jeszcze wyraźniejszy. Inwestycje obniżyły się do poziomu z 2008 roku (licząc w cenach stałych). To nadal dużo, ale jednak o prawie 30 proc. mniej niż jeszcze dwa lata wcześniej. O załamaniu można mówić w przypadku powiatów (to zresztą kolejny wskaźnik publikowany przy okazji rankingów „Wspólnoty” sugerujący, że tam się dzieje najgorzej) – inwestycje w 2012 roku osiągnęły poziom zaledwie 60 proc. inwestycji z roku 2011, a patrząc na ostatnie dwa lata spadek jest ponaddwukrotny! Stosunkowo najmniejsze straty zanotowały miasta na prawach powiatu (tylko o 6 proc. niższe inwestycje niż w 2011 r.) i województwa (spadek o 13 proc.).

Spadek dotyczy zresztą nie tylko inwestycji finalizowanych z budżetów, ale także prowadzonych przez spółki komunalne (por. rys. 2.). Od

wielu lat przy okazji tworzenia rankingu przeprowadzamy ankietę w miastach na prawach powiatu – bo tam spółek jest najwięcej. Wynika z niej, że inwestycje spółek były w 2012 roku o kilkanaście procent niższe niż w 2011 i o ponad 30 proc. niższe niż w 2010. Spadek ten był więc nawet większy niż w przypadku budżetów miast na prawach powiatu. Rekordowy udział spółek w finansowaniu inwestycji dużych miast zanotowaliśmy w roku 2004 – było to prawie 28 proc. ogólnej wartości inwestycji. Jeszcze w 2010 roku było to 25 proc., a w 2012 wskaźnik ten spadł do 20 proc. Oznacza to, że wartość inwestycji spółek była mniej więcej cztery razy

mniejsza niż środki przeznaczane z budżetów miast.

Dynamicznie zmienia się struktura sektorowa wydatków inwestycyjnych (por. tabela 1.). W miastach na prawach powiatu cały czas dynamicznie rośnie udział wydatków na transport (mieszczą się w tym zarówno inwestycje drogowe, jak i zakupy taboru komunikacji miejskiej). W roku 2012 po raz pierwszy ta kategoria stanowiła już ponad połowę wszystkich inwestycji dużych miast.

W innych samorządach szczyt wydatków transportowych chyba jest już za nami. W gminach ich udział w inwestycjach spadł z 29 proc. w 2010 do 25 proc.

w 2012 r. A biorąc pod uwagę zapowiedzi, że w kolejnym budżecie europejskim zabraknie środków na drogi lokalne, możemy się spodziewać, że trend spadkowy będzie już stały.

W powiatach i województwach transport to nadal około połowy wartości inwestycji (choć w województwach po raz pierwszy od kilku lat udział spadł poniżej połowy), ale systematycznie się zmniejsza. W gminach cały czas najważniejsza jest gospodarka komunalna. Co więcej, jej udział po kilku latach spadku ponownie wzrósł.

Trudniej opisać zmiany w zakresie udziału infrastruktury społecznej w inwestycjach samorządowych.

REKLAMA

KOSZALIN

Koszalin jest prężnym, dobrze i równomiernie rozwijającym się miastem. Mija właśnie 10 lat od powstania w Koszalinie Kompleksu „Koszalin” Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. To prawie 115 hektarów atrakcyjnych terenów, gdzie na inwestorów czekają różnorodne bonifikaty i udogodnienia. Miasto cały czas prowadzi tutaj liczne inwestycje, co doceniono w ogólnopolskim konkursie „Wspólnoty”, w którym Koszalin zajął 10. miejsce. Koszalińska podstrefa już dwukrotnie zwiększyła swoją powierzchnię, co świadczy o jej stałym rozwoju. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorców wyniosły prawie 240 milionów złotych, co ma wpływ na kondycję koszalińskich firm zatrudnionych w procesie budowy. Co równie istotne, znalazło tu pracę prawie półtora tysiąca osób.

Ale Koszalin to oczywiście nie tylko gospodarka. Miasto rozwija się harmonijnie, od zeszłego roku możemy poszczycić się halą widowiskowo-sportową na trzy tysiące miejsc dla kibiców ekstraklasowych zespołów. Za miesiąc oddajemy do użytku nową siedzibę fil-

Piotr Jedliński, prezydent Koszalina

harmonii. Aby mieszkańcy mieli komfort poruszania się po mieście, a turyści szansę na szybsze i bezpieczniejsze przejeżdżanie przez Koszalin, w przyszłym roku zakończymy budowę ringu, dzięki któremu bez przeszkód będzie można przemierzać się z południa na północ. Jego wartość to 100 milionów złotych. Inwestycje te otwierają przed Koszalinem i jego mieszkańcami nowe możliwości.

Piszą
o nas

Tabela 1. Struktura sektorowa wydatków inwestycyjnych samorządów (w proc.)

	Gminy				Miasta na prawach powiatu			
	2000	2010	2011	2012	2000	2010	2011	2012
Transport	19,70	29,30	27,00	25,17	32,00	37,30	48,31	57,46
Gospodarka Komunalna	48,30	35,40	35,29	36,13	31,10	11,50	6,58	8,17
Gospodarka mieszkaniowa	5,00	4,50	4,66	6,23	9,50	6,40	6,39	7,07
Oświata	16,00	10,00	7,95	9,05	9,80	7,10	5,24	6,09
Ochrona zdrowia	0,80	0,60	0,46	0,64	4,10	3,00	2,00	1,53
Pomoc społeczna	0,30	0,40	0,36	0,59	1,20	2,00	0,89	0,86
Kultura	1,10	5,20	4,52	6,33	2,30	6,30	4,90	5,79
Kultura fizyczna i sport	3,50	8,80	8,11	8,61	5,00	15,60	9,43	6,98
Administracja	2,30	1,20	1,49	1,84	3,00	1,70	1,82	2,11

	Powiaty				Województwa			
	2000	2010	2011	2012	2000	2010	2011	2012
Transport	18,40	67,30	63,10	55,44	17,80	52,10	53,03	48,70
Rolnictwo				1,31	27,10	11,40	13,94	14,83
Oświata	18,80	9,80	10,57	13,66	0,90	1,30	1,23	1,91
Ochrona zdrowia	38,10	6,90	5,34	6,38	39,10	12,00	10,43	12,74
Pomoc społeczna	10,60	3,10	2,45	3,94	0,30	0,10	0,10	0,20
Kultura	0,10	0,80	0,75	1,11	4,60	3,90	4,21	4,32
Kultura fizyczna i sport	0,30	2,30	1,81	3,17	1,00	6,80	3,59	3,16
Administracja	6,00	3,10	3,19	4,40	7,00	1,80	1,43	1,82

Mamy tu do czynienia z dość zrykami fluktuacjami, co ciekawe, przyjmującymi podobny kształt we wszystkich grupach samorządów. Wydatki te bardzo wysokie były w roku 2010. W miastach na prawach powiatu stanowiły ponad jedną trzecią inwestycji. Szczególnie duże środki pochłonięły wtedy dział „kultura fizyczna i sport”, co bardzo widać się z przygotowaniem do Euro 2012, pochłaniającymi dużo środków w Gdańsku, Poznaniu, Wrocławiu czy Krakowie oraz budową stadionów – m.in. w Warszawie, niż z osławionymi aquaparkami. W 2011 r. udział wydatków na infrastrukturę społeczną powszechnie się obniżył, a w roku 2012 ponownie wzrósł (przy czym

Tabela 2. Udział procentowy wydatków na infrastrukturę społeczną w wydatkach inwestycyjnych samorządów

	2010	2011	2012
Województwa	24,1	20,9	23,3
Powiaty	22,9	20,9	28,3
Miasta na prawach powiatu	34,0	22,5	21,3
Gminy	25,0	21,4	25,2

Pod uwagę wzięte zostały następujące działy: oświata i wychowanie (801), edukacyjna opieka wychowawcza (854), pomoc społeczna (852), pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (853), kultura (921), kultura fizyczna i sport (926) oraz ochrona zdrowia (851).

w tym ostatnim przypadku z ogólnego trendu wylamały się miasta na prawach powiatu). Tendencje te ilustruje tabela 2.

Trzeba jeszcze dodać, że tabele 1. i 2. oddają tylko strukturę wydatków finansowanych z budżetu. Nieco inna byłaby ona po uwzględ-

nieniu inwestycji prowadzonych (samodzielnie lub z niewielką pomocą budżetów miejskich) przez spółki komunalne – z pewnością wyższy byłby wtedy udział wydatków na infrastrukturę komunalną.

ciąg dalszy na str. 50

Inwestycje w infrastrukturę techniczną – województwa

2003-2005	2004-2006	2005-2007	2006-2008	2007-2009	2008-2010	2009-2011	2010-2012	Województwo	inw. w inf. tech. 10-12 per capita	Miejsce bez dotacji inwestycyjnej										Wydatki bez dotacji inwest. 10-12 per capita
03-05	04-06	05-07	06-08	07-09	08-10	09-11	10-12													
13	14	11	11	10	5	3	1	zachodniopomorskie	194,28	5	10	10	14	13	6	4	1			130,56
10	11	12	13	9	7	7	2	świętokrzyskie	178,05	13	9	4	3	6	13	10	2			110,10
12	9	9	6	8	8	6	3	dolnośląskie	148,82	9	7	8	6	11	8	6	8			84,40
3	10	10	9	4	4	2	4	małopolskie	145,43	6	12	9	8	4	4	3	5			91,30
2	1	1	1	1	1	1	5	lubuskie	144,94	1	2	3	4	2	1	1	7			88,56
6	5	8	5	6	3	4	6	podkarpackie	142,91	8	6	11	11	7	2	2	3			101,08
8	3	2	3	2	2	5	7	opolskie	141,61	4	4	2	2	3	9	11	16			29,38
11	7	5	7	14	12	8	8	wielkopolskie	126,48	3	3	7	10	15	11	5	4			99,12
4	8	4	4	5	15	14	9	warmińsko-mazurskie	116,96	11	8	5	7	12	15	14	9			77,24
5	6	6	12	13	13	11	10	pomorskie	102,43	7	5	6	9	10	10	9	10			73,74
7	12	14	10	12	10	12	11	lubelskie	102,20	12	13	14	5	9	12	13	11			72,03
16	16	16	15	15	14	9	12	łódzkie	101,12	16	15	12	13	8	7	7	6			90,85
14	15	15	14	11	9	10	13	kujawsko-pomorskie	80,94	14	16	13	12	5	5	8	12			59,95
15	13	13	16	16	16	16	14	podlaskie	76,62	10	11	15	16	16	16	15	13			51,67
1	2	7	8	7	11	13	15	śląskie	75,34	15	14	16	15	14	14	16	15			44,16
9	4	3	2	3	6	15	16	mazowieckie	61,15	2	1	1	1	1	3	12	14			45,86

REKLAMA

Puławy

z miastem
o wieloletnią
PUŁAWY

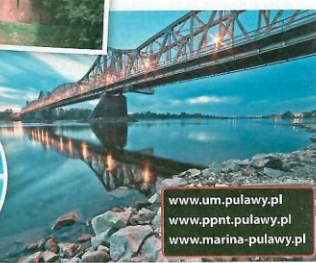

ODKRYJ PIĘKNO

Puławy to miasto, które urzeka. Malownicze położenie na terenie Małopolskiego Przemysłu Wisły umożliwiły aktywną rekreację, z kolei intensywna rewitalizacja nabrzeża rzeki pozwoliła na rozwój turystyki wodnej. Urok Wisły można podziwiać, spacerując bulwarem łączącym dwie przeprawy mostowe. Rowerowe eskapady oznakowane szlakami, niezapomniane spływy kajakowe oraz rejsy łodziami, przejażdżki motorówkami w marinie to tylko niektóre z pomysłów na ciekawe spędzenie wolnego czasu.

ŻYJ PEŁNIĄ ŻYCIA

Dogodne położenie i zrealizowane inwestycje sprzyjają rozwojowi przedsiębiorczości. Odważna wizja sprawiła, że miasto Puławy przoduje w pozyskiwaniu funduszy unijnych. Dzięki zrealizowanym projektom można tu korzystać z nowoczesnej bazy sportowej (stadion piłkarsko-lekkoatletyczny z hotelem i aquaparkiem), rekreacyjnej (port z nabrzeżem), z urozniczonych terenów inwestycyjnych i oferty biznesowej Puławskiego Parku Naukowo-Technologicznego. Każdy znajdzie tu dla siebie źródło inspiracji – od pełnej zieleni przestrzeni miejskiej po historyczne dziedzictwo i intelektualne wyzwania.

www.um.pulawy.pl
www.pppt.pulawy.pl
www.marina-pulawy.pl

Piszą
o nas

Inwestycje w infrastrukturę techniczną – miasta wojewódzkie

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Miasto	inw. w infr tech 10-12 per capita	Miejsce bez dotacji inwestycyjnej										Wydatki bez dotacji inwest. 10-12
												2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
6	6	12	12	10	9	5	1	1	1	Gdańsk	2344,52	6	5	10	10	8	7	6	4	1	1	1456,23
2	5	1	2	3	8	8	2	2	2	Warszawa	1809,78	1	7	1	2	2	6	3	3	2	2	1149,36
9	4	4	1	2	1	1	4	5	3	Poznań	1496,82	9	2	3	1	1	1	2	2	4	3	1035,92
14	18	14	18	18	17	16	6	4	4	Białystok	1431,29	12	17	11	15	17	17	14	11	7	5	852,21
13	11	6	6	5	6	7	9	6	5	Toruń	1275,11	11	10	8	6	5	5	5	8	8	6	831,14
7	7	7	8	8	5	3	3	3	6	Wrocław	1221,92	7	6	5	4	7	4	1	1	3	4	874,09
1	1	2	3	7	10	13	13	9	7	Katowice***	967,98	4	4	6	7	9	9	8	7	5	7	814,12
8	12	5	7	9	7	11	11	12	8	Rzeszów	951,69	8	11	4	11	11	13	13	13	10	9	629,38
15	17	18	16	17	18	17	17	14	9	Kielce***	904,01	15	18	18	17	18	18	17	17	14	12	523,96
12	8	11	4	1	2	2	7	10	10	Opole	846,88	18	8	12	5	4	3	7	9	11	10	562,87
16	13	17	17	16	14	14	14	13	11	Lublin***	817,90	13	12	16	18	16	11	11	12	13	14	482,52
5	9	9	9	6	4	4	5	8	12	Szczecin	807,04	5	9	9	8	6	8	9	5	9	8	670,21
11	10	10	11	14	15	12	8	7	13	Olsztyn*	723,97	14	15	17	12	10	15	10	6	6	13	520,24
4	2	3	5	4	3	6	5	11	14	Kraków	712,71	2	1	2	3	3	2	4	15	17	11	557,91
18	14	16	14	13	11	15	16	17	15	Bydgoszcz*	636,27	17	13	14	13	14	12	15	16	16	15	474,65
10	15	15	15	15	13	10	10	15	16	Łódź	564,48	10	26	15	16	15	10	12	10	12	16	454,44
17	16	13	13	11	12	9	12	16	17	Zielona Góra**	478,30	16	14	13	14	13	14	16	14	15	17	317,98
3	3	8	10	12	16	18	18	18	18	Gorzów Wlkp.***	324,18	3	3	7	9	12	16	18	18	18	18	210,81

* – dane za lata 2010 i 2011 wyłącznie w oparciu o sprawozdania z wykonania budżetu; ** – dane za lata 2010 i 2012 wyłącznie w oparciu o sprawozdania budżetowe; *** – dane za rok 2010 wyłącznie w oparciu o sprawozdania z wykonania budżetu

Nie zwalniamy tempa

Powiat Szczecinecki od lat realizuje inwestycje infrastrukturalne na rzecz polepszenia warunków życia mieszkańców. Efektem tytanicznej pracy jest infrastruktura na europejskim poziomie, zabezpieczone potrzeby i interesy lokalnego społeczeństwa oraz odpowiedni klimat zarówno dla obecnych i przyszłych mieszkańców, jak i inwestorów.

W 2012 r. na inwestycje samorząd wydatkował 11.774.001 zł, z czego 6.814.031 zł pochodziło ze środków Powiatu:

- termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej – 4.635.449 zł. Dzięki programom udało się zmodernizować, polepszyć estetykę budynków urzędów, szkół, internatów szkolnych oraz zmniejszyć zużycie energii cieplnej i emisję CO₂ o 1.433,26 ton rocznie w powiatowych obiektach;
- remonty, przebudowy dróg i obiektów inżynierskich – 4.888.181 zł;
- likwidacja barier architektonicznych – 301.500 zł;
- dofinansowanie budowy nowego bloku „Szpitala w Szczecinku” – 1.000.000 zł.

Ze względu na coraz powszechniejsze przejmowanie tych zadań przez spółki porównania w czasie nie są do końca precyzyjne.

METODA RANKINGU

Metoda obliczania wskaźników rankingu inwestycyjnego jest od lat taka sama, ale warto przypomnieć najważniejsze elementy. Pod uwagę bierzemy nie wszystkie inwestycje samorządowe, a tylko te, które skierowane są na rozwój infrastruktury technicznej. Nie sugerujemy, że są one ważniejsze na przykład od tych związanych z oświatą czy kulturą. Ale warto im się przyglądać, bo są najbardziej bezpośrednio powiązane z warunkami stwarzanymi dla rozwoju gospodarczego (oczywiście na gospodarkę wpływa też stan oświaty, ale jest to wpływ oddziałujący w dłuższym okresie). Inwestycje samorządowe w infrastrukturę techniczną koncentrują się w trzech działach:

Piszą o nas

– transport (przede wszystkim remonty i budowa dróg administrowanych przez samorządy, ale także tabor związany z lokalnym transportem zbiorowym),
– gospodarka komunalna (sieci wodociągowe i kanalizacyjne, oczyszczalnie ścieków, wysypiska śmieci, oświetlenie ulic itp.); do tej branży obok działań klasyfikacji budżetowej: „gospodarka komunalna” oraz „zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i wodę”, zaliczamy też wydatki na infrastrukturę wiejską, klasyfikowane zazwyczaj do działu „rolnictwo”,
– gospodarka mieszkaniowa.

Przy takiej definicji uwzględniamy w tym roku od 60 proc. wszystkich inwestycji powiatów do

Prezentowane wyniki opierają się na zaufaniu do miast będących naszymi respondentami. Przyjęliśmy zasadę, że nadesłane ankiety wypełnione zostały rzetelnie i bezbłędnie.

73 proc. całości wydatków inwestycyjnych w miastach na prawach powiatu. Bierzymy pod uwagę wydatki wyrażone w cenach stałych z 2012 roku, w przeliczeniu na jednego mieszkańca, liczone jako średnia z ostatnich trzech lat (tym razem brane są pod uwagę lata 2010–2012).

Zestawienie wszystkich wydatków inwestycyjnych uzupełniamy zestawieniem według wydatków sfi-

nansowanych ze środków własnych – to znaczy bez otrzymanych dotacji inwestycyjnych. Niektórzy samorządowcy sugerują, że o prawdziwej aktywności władz lokalnych świadczą inwestycje finansowane ze środków własnych, a nie takie, w których jedyny wysiłek polegał na wychodzeniu dotacji. Jest to stwierdzenie dyskusyjne, ale faktem jest, że pominięcie dotacji znacznie więcej mówi nam o zdolności do samodzielnego generowania rozwoju. Temu spojrzeniu z punktu widzenia zdolności wygospodarowywania własnych środków poświęcona jest dodatkowa kolumna w rankingu pokazująca, jak zestawienie wyglądałoby, gdybyśmy pominęli środki uzyskane za pośrednictwem dotacji.

Jak już wspominaliśmy, drugą wprowadzoną już 8 lat temu innowacją jest próba oszacowania tych wydatków inwestycyjnych samorządów, które nie znajdują odzwierciedlenia w budżecie. Dane ograniczające się do tych pochodzących ze sprawozdań z wykonania budżetów JST są bowiem niepełne. Zniekształcenie wynika z nieuwzględnienia wydatków stanowiących de facto o wysiłku samorządu, a finansowanych przede wszystkim ze środków własnych spółek komunalnych i z przychodów lokalnych funduszy celowych (sporadycznie zdarza się także, że własne środki przeznaczają na inwestycje – bez pośrednictwa budżetu miasta – komunalne zakłady budżetowe). W efekcie zdarza się, że pozycja miasta w rankingu zależy jest od formy organizacyjno-prawnej wykonywania niektórych zadań, przy czym w prezentowanych zestawieniach preferowane są te miasta, które utrzymują liczne zakłady budżetowe, a nie spółki. Zdarzało się, że skarbnicy czy burmistrzowie niektórych miast zwa-

cali mi uwagę na to, że w ich odczuciu pozycja ich miasta została zaniżona właśnie ze względu na fragmentaryczność danych, które zostały wzięte pod uwagę.

Staramy się skalę tego błędu ograniczyć. Wychodząc z założenia, że zniekształcenie wyników jest zazwyczaj istotne w dużych miastach, rozsyłamy do wszystkich miast na prawach powiatu ankietę, prosząc o podanie informacji o wielkości inwestycji finansowanych przez spółki, lokalne fundusze i zakłady budżetowe. Niestety, gromadzone w ten sposób dane są bardzo niepełne. W tym roku otrzymaliśmy odpowiedzi z 17 (na ogólną liczbę 18) miast wojewódzkich i z 33 (na

47) pozostałych miast na prawach powiatu. Łączna liczba 50 zebranych ankiet daje nam wynik gorszy niż w 2008 r., kiedy to zebraliśmy rekordową liczbę 59 ankiet, ale znacznie lepszy niż w przypadku danych za lata 2009 i 2010, kiedy to otrzymaliśmy (odpowiednio) zaledwie 38 i 31 ankiet. Tam, gdzie brakuje danych ankietowych, zaznaczamy to odpowiednim komentarzem w zestawieniu rankingowym.

Trzeba podkreślić, że prezentowane wyniki opierają się na zaufaniu do miast będących naszymi respondentami, przyjęliśmy bowiem, że nadesłane ankiety zostały wypełnione bezbłędnie i poza wzбудzającymi

największe wątpliwości danymi nie prowadziliśmy weryfikacji otrzymanych informacji. Wypada jeszcze wyjaśnić, że ograniczyliśmy się do spółek odpowiadających za wykonywanie usług będących zadaniami własnymi gminy, a jako spółki komunalne rozumieliśmy takie, w których miasto ma przynajmniej 50 proc. udziałów.

WYNIKI RANKINGU

Mimo że bierzemy pod uwagę średnią z minionych trzech lat (co powinno stabilizować wyniki) jest to jeden z najbardziej zmiennych rankingów. Szczególnie w małych samorządach pojedyncza znacząca inwestycja (realizowana raz na wiele

Janusz Żmurkiewicz, Prezydent Świnoujścia

Ostatnie lata są dla naszego miasta okresem wyjątkowym pod względem ilości środków finansowych przeznaczonych z budżetu miasta i funduszy zewnętrznych na inwestycje oraz działania prospołeczne podejmowane z myślą o wymiernych korzyściach, jakie przyniosą przyszłym pokoleniom. Mimo kryzysu gospodarczego nasze działania kierujemy na inwestycje w zakresie infrastruktury komunalnej – one to bowiem aktywizują potencjał gospodarczy miasta. W 2012 roku oddaliśmy między innymi do użytku most łączący wyspy Wolin i Karłow, najdłuższą w ostatnich latach, bo sięgającą 411 metrów, inwestycję realizowaną w całości ze środków miasta, oświetlone ścieżki rowerowe, których posiadamy najwięcej w województwie. Całkowicie zmodernizowaliśmy zasilacze Centralny Układ Komunikacji Miasta, przy remoncie technologicznych w jego skład ulice wymienionych zostało wiele kilometrów sieci wodociągowej i energetycznej.

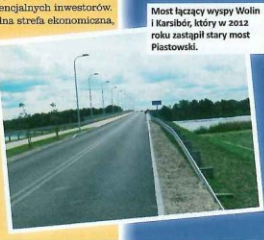
Po wielu latach uchwalony został plan zagospodarowania Dzielnicy Nadmorskiej. To właśnie tu, a także na atrakcyjny teren wokół miejskiej marny, basenu Mulinik szukamy potencjalnych inwestorów. Mimo iż w Świnoujściu nie funkcjonuje specjalna strefa ekonomiczna, w mieście powstają nowe zakłady pracy: hotele największych operatorów Hampton by Hilton, Interferie Medical Spa, Zdrojowa Invest, Infrastruktura w Świnoujściu spręża tego typu przedsięwzięciem. Jesteśmy miastem czterech granic. Powstające zakłady usytuowane są w pobliżu Międzynarodowego Terminalu Promowego, łączącego Polskę ze Szwecją, Portu Handlowego, lotniska w Heringsdorfie, a także drogi krajowej nr 9. Ze swej strony staraliśmy się stworzyć sprzyjający klimat temu, aby inwestycje te zostały jak najszybciej zrealizowane. Słota między innymi inwestycje w infrastrukturę techniczną miejskich terenów

Najdłuższa w Europie transgraniczna promenada łącząca Cesarzów i Niemców po polskiej i niemieckiej stronie wyspy Uznam.

Most łączący wyspy Wolin i Karłow, który w 2012 roku zastąpił stary most Piatowski.

POWIAT WŁODAWSKI

ZAPRASZA

Powiat włodawski obchodził niedawno dwusetlecie istnienia. Jednak nie tylko bogactwo historyczne jest magnesem przyciągającym rzesze turystów na pogranicze polsko-białorusko-ukraińskie. Unikatowe środowisko naturalne z licznymi obszarami chronionymi oraz zrównoważony plan rozwoju gospodarczego – to są atuty ziemi włodawskiej.

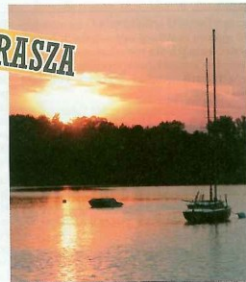
Powiat włodawski położony jest w dorzeczu rzeki Bug, jest częścią Polesia Zachodniego. Tym, co nadaje powiatowi charakteru unikatowego i niepowtarzalnego, jest przyroda. Osobliwości przyrodnicze i krajoznawcze Polesia Zachodniego zadecydowały o utworzeniu w jego granicach różnorodnych typów obszarów chronionych, takich jak: Poleski Park Narodowy, Poleski Park Krajoznawczy, Sobiborski Park Krajoznawczy, Włodawa jest także stolicą certyfikowane

go przez UNESCO w 2012 r. Transgranicznego Rezerwatu Biosfery Polesie Zachodnie. To jest najlepszą rekomendacją unikatowości tej ziemi.

Wojście Polski do struktury Unii Europejskiej stworzyło możliwości dostępu do znacznych zewnętrznych środków finansowych. Warto przypomnieć, że w ciągu kilku ostatnich lat powiat włodawski pozyskał gigantyczne kwoty zewnętrzne.

Powiat włodawski wiąże swoją przyszłość z odnawialnymi źródłami energii. Źródła te, które wykorzystują w procesie przetwarzania energię, np. wiatr, promieniowanie słoneczne, energię geotermalną, spadku rzek czy energię pozyskiwaną z biomasy lub biogazu wysypiskowego w powiecie, mogą mieć poważne, z punktu widzenia ekonomicznego, zastosowanie.

Nasze perspektywy rozwoju wiążą się głównie z turystyką i powiat ma doskonałe wa-

runki na stworzenie infrastruktury turystycznej – mówi Wiesław Holaczek, starosta włodawski. – Powiat włodawski ma do zaoferowania setki lat tradycji i historii, piękną przyrodę z unikatowymi w skali Europy enklawami oraz wspaniałych mieszkańców, którzy każdego przybysza traktują z szacunkiem, przyjaźnią i życzliwością.

Starostwo Powiatowe w Włodawie
22-200 Włodawa, al. J. Piłsudskiego 24
tel. (82) 57 21 510; fax (82) 57 22 444
e-mail: starostwo@powiat.wlodawa.pl
www.powiatwlodawski.pl

Piszą o nas

lat) potrafi wywindować gminę w pobliże szczytu rankingu, by po jej zakończeniu opadła zdecydowanie niżej. Duże dotacje z funduszy europejskich wzmagają tę zmienność.

Wśród województw zwyciężyło zachodniopomorskie, które rok temu było trzecie, a jeszcze kilka lat temu zajmowało na ogół miejsca pod koniec zestawienia. Wśród powiatów pierwszy jest lubelski, który dopiero drugi raz znalazł się w pierwszej dziesiątce. Ale gdybyśmy wzięli pod uwagę tylko środki własne, to powiat lubelski spada aż na 85. miejsce, a zwycięzcą okazuje się powiat ostrołęcki.

Nieco większa stabilność panuje wśród gmin, które w większym stopniu niż powiaty i województwa

finansują inwestycje ze środków własnych (a nie tylko z różnego rodzaju transferów). Ale i tu zmiany są spore. Wśród miast wojewódzkich po raz trzeci z rzędu wygrał Gdańsk (ale jeszcze w 2007 roku był na miejscu 10., a więc w drugiej połowie stawki). Poprzedni zwycięzca (z lat 2008–2009) – Poznań – tym razem jest trzeci. Na ostatnim miejscu, już po raz czwarty z rzędu, znalazł się Gorzów Wielkopolski, który przed dziesięcioma laty dwukrotnie znalazł się w pierwszej trójce. Warto dodać, że kolejność pierwszej trójki jest identyczna, jeśli weźmiemy pod uwagę tylko środki własne.

Wśród miast na prawach powiatu spora niespodzianka. Po raz

pierwszy w historii zwycięzcą został Przemysł, który jeszcze dwa lata temu zajmował dość odległe lokaty. Widać, że w znacznym stopniu zawdzięcza swą pozycję uzyskanym dotacjom, bo przy uwzględnieniu tylko środków własnych spada na 9. pozycję (a liderem zostaje Świnoujście zajmujące drugą lokatę w kategorii „open”). Poprzedni kilkuletni triumfator – Zabrze – znalazł się tym razem na 11. miejscu.

W mniejszych gminach „etadowym zwycięzcą” jest Kleszczów wśród gmin wiejskich. W małych miastach mamy zmianę lidera – została nim Krynica Morska, która znajdowała się w czołówce także w poprzednich zestawieniach. Choć w latach 2006 i nieco wcześniej, kiedy miasto to miało przejściowe kłopoty z równoważeniem swojego budżetu, zajmowane miejsca znajdowały się w trzeciej i czwartej setce rankingu. Ubiegłoroczny lider – Nowe Warpno – zajął tym razem drugie miejsce. Kolejność pierwszej dwójki jest identyczna, jeśli weźmiemy pod uwagę tylko środki własne samorządów.

Wśród miast powiatowych z trzeciego na pierwsze miejsce awansowała Myślenice, a ubiegłoroczny lider – Pruszcz Gdański – spadł na miejsce drugie. Ale gdybyśmy wzięli pod uwagę tylko środki własne, ranking w tej kategorii wygrałby Polkowice.

Sukces POWIATU LUBELSKIEGO to umiejętność wyboru realizacji odpowiednich przedsięwzięć ważnych dla mieszkańców oraz skuteczność w pozyskiwaniu środków ze źródeł zewnętrznych – mówi Starosta Lubelski Paweł Pikula.

Naturalne położenie Powiatu wokół Lublina, stały wzrost liczby mieszkańców, rozwój podmiotów gospodarczych powoduje, iż szczególnie ważnym dla mieszkańców jest dobry stan infrastruktury komunikacyjnej. Wiąże się to z koniecznością ponoszenia ogromnych nakładów inwestycyjnych – od 1999 roku wybudowano lub zmodernizowano 334 km dróg co stanowi prawie 50% sieci drogowej będącej w dyspozycji powiatu, co w znaczącym stopniu obciąża budżet.

Niemniej istotne są nakłady na infrastrukturę społeczną w tym na rozbudowę i wyposażenie SPZOZów, DPSów oraz w obiekty szkolne, co przyniosło efekt m. w postaci dwóch nowoczesnych sal gimnastycznych.

Dbamy również o stałe podnoszenie jakości świadczonych usług na rzecz mieszkańców, m.in. e-usług gdzie w ramach realizowanego projektu udało się zintegrować bazy danych Starostwa i urzędów gmin. Jednym z najważniejszych projektów zrealizowanych przez powiat lubelski był wspólny projekt drogowy, którego powiat był pomysłodawcą a zarazem liderem, uczestniczyło w nim 15 powiatów z terenu województwa lubelskiego. Za ponad 186 mln złotych udało się zbudować i zmodernizować 168 km ważnych dla układu komunikacyjnego dróg.

Liczne inwestycje oraz właściwe zarządzanie, sprawiają że nasz powiat ma jako jeden z nielicznych dodatki przyrost mieszkańców (ponad 10 tys. osób w ciągu 10 lat).

Powiat Lubelski to również atrakcyjne miejsce dla potencjalnego Turysty – tutaj spotykają się trzy najpiękniejsze krainy geograficzne Wyżyna Lubelska, Polesie i Roztocze.

— serdecznie
zapraszam
PAWEŁ PIKULA,
Starosta Lubelski

POWIAT LUBELSKI,
ul. Spokojna 9, 20-074 Lublin
e-mail: starostwo@powiat.lublin.pl
www.powiat.lublin.pl;

REKLAMA

PAWEŁ SWIANIEWICZ
profesor, kierownik Zakładu
Rozwoju i Polityki Lokalnej
na Wydziale Geografii i Stu-
diów Regionalnych Uniwersy-
tetu Warszawskiego, doradca
Prezydenta RP

JULITA ŁUKOMSKA
doktor nauk ekonomicznych,
adiunkt w tym samym
zakładzie